

Nr 122

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående statsunderstöd åt de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet m.m. jämte i ämnet väckta motioner. (2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (punkten 322, s. 715—717 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1957) föreslagit riksdagen att till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer för budgetåret 1957/58 anvisa ett anslag av 487 900 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 132, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 15 mars 1957 föreslagit riksdagen att godkänna av chefen för ecklesiastikdepartementet förordade grunder för statsbidrag till de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1957/58.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Arrhén m. fl.* (I: 486) och den andra inom andra kammaren av herr *Nyhage m. fl.* (II: 623), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 132,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lars Larsson m. fl.* (I: 462) och den andra inom andra kammaren av herr *Johansson* i Norrköping *m. fl.* (II: 590), i vilka hemställts, att riksdagen måtte till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationerna för budgetåret 1957/58 anvisa ett anslag av 574 000 kronor.

Beträffande motiveringen till nämnda motionsyrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 623 och II: 590.

Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer.

Sedan instruktörsbidragen infördes från och med budgetåret 1954/55 har det obetecknade anslaget till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer varit uppfört med 302 400 kronor och varit avsett för 24 instruktörsbidrag å högst 12 600 kronor. Under budgetåret 1955/56 har de 24 bidragen varit tilldelade 24 olika organisationer.

Skolöverstyrelsen har hemställt dels att de enskilda instruktörsbidragen från och med budgetåret 1957/58 finge utgå med högst 14 350 kronor, dels ock att antalet instruktörsbidrag höjdes från 24 till 45.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 185 500 kronor, betingad av ett biträdande av överstyrelsens förslag om höjning av de enskilda instruktörsbidragen till högst 14 350 kronor samt av att antalet bidrag ökas från 24 till 34.

Statsunderstöd åt de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade chefen för ecklesiastikdepartementet den 28 januari 1955 sakkunniga för att verkställa utredning om statligt stöd åt den ungdomsvårdande verksamhet, som bedrivs av politiska ungdomsorganisationer. De sakkunniga, som antog benämningen *1955 års ungdomsutredning*, har i oktober 1956 avlämnat betänkande rörande »Staten och de politiska ungdomsorganisationerna» (SOU 1956: 42).

Över förevarande betänkande har utlåtanden avgivits av skolöverstyrelsen, socialstyrelsen, statskontoret, riksräkenskapsverket, länsstyrelserna i Stockholms, Kalmar, Malmöhus, Göteborgs och Bohus och Norrbottens län samt statens fritidsnämnd.

Yttranden över betänkandet har vidare avgivits av svenska landskommunernas förbund, svenska stadsförbundet, folkpartiets ungdomsförbund, högerns ungdomsförbund, svenska landsbygdens ungdomsförbund, Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund, SLU:s studentförbund, Sveriges konservativa studentförbund, Sveriges liberala studentförbund, Sveriges socialdemokratiska studentförbund, skid- och friluftsförbundet, Sveriges riksidrottsförbund, Sveriges kyrkliga studieförbund, arbetarnas bildningsförbund, liberala studieförbundet, studieförbundet medborgarskolan, svenska landsbygdens studieförbund, landsorganisationen i Sverige (LO) och svenska arbetsgivareföreningen.

Departementschefen har anfört huvudsakligen följande.

När den utredning tillkallades, vars betänkande lades till grund för 1954 års riksdagsbeslut om statsbidrag till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet, undantogs från utredningsuppdraget frågan om statsstöd till de politiska ungdomsorganisationerna för deras ungdomsvårdande verksamhet. I enlighet härmed prövades icke heller denna fråga slutligt i samband med 1954 års beslut utan den hänsköts till ytterligare utredning. De närmare bestämmelserna om statsbidrag till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet, vilka sammanförts i kungörelsen 1954: 575, har i avvaktan på resultatet av den ytterligare utredningen i frågan utformats så, att de olika

former av bidrag som kan ifrågakomma enligt nämnda kungörelse — bidrag till ungdomsledarutbildning, till instruktörsverksamhet och till fritidsverksamhet — icke får utgå till politisk organisation.

Den ytterligare utredning om statligt stöd åt de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet, som förutskickades i samband med 1954 års beslut, har nu verkställts genom 1955 års ungdomsutredning. Innan jag går närmare in på utredningsresultatet och ställningstagandena härtill, vill jag understryka att uppdraget för 1955 års utredning icke gällt frågan, huruvida bidrag av statsmedel till politiska ungdomsorganisationer överhuvudtaget bör kunna förekomma, utan att uppdraget endast omfattat det praktiska problemet, hur ett statligt stöd till dessa organisationers ungdomsfostrande verksamhet skall kunna utformas utan att därvid rent partipolitiska syften tillgodoses och hur en garanti skall kunna skapas för att endast sådana bidragsändamål kommer i fråga, som innefattas i 1954 års riksdagsbeslut.

Redan i direktiven för 1955 års utredning framhöll jag nämligen, att de politiska ungdomsorganisationerna bör ha samma rätt som andra ungdomsorganisationer att erhålla statligt stöd för det arbete, som de bedriver inom ungdomsvården. Jag har icke funnit någon anledning att ändra detta mitt principiella ställningstagande i ämnet. Är de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet sådan, att den kan avgränsas från den rent partipolitiska verksamheten, så är det enligt min mening icke rimligt att diskvalificera organisationerna i fråga om rätten till statligt stöd för den ungdomsfostrande verksamheten, endast därför att organisationerna företräder och verkar för en viss politisk åsiktsriktning. När alla krafter och initiativ bör tas till hjälp för att intensifiera ungdomsledarutbildningen och ungdomsinstruktörernas verksamhet och för att få fram en mera omfattande aktiv fritidsverksamhet bland ungdomen, synes det, såsom också ungdomsutredningen framhållit, från samhälleliga synpunkter knappast försvarligt att avstå från de ytterligare insatser på detta område, som de politiska ungdomsorganisationerna kan göra, om deras möjligheter härtill stärkes genom statligt stöd.

Jag anser alltså, att den ungdomsfostrande verksamheten inom de politiska ungdomsorganisationerna bör understödjas och stimuleras på samma sätt som övriga ungdomssammanslutningars motsvarande verksamhet, under förutsättning att detta kan ske utan att därmed det ekonomiska stödet också kommer organisationernas rent partipolitiska syften till godo.

Med denna principiella utgångspunkt övergår jag till att behandla frågan om möjligheterna att göra en tillfredsställande gränsdragning mellan politisk och ungdomsfostrande verksamhet och till spörsmålet om hur olika bidragsformer med hänsyn härtill närmare bör utformas. Jag vill då först framhålla, att några speciella bidragsformer, utan motsvarighet beträffande andra ungdomsorganisationer, icke bör ordnas för de politiska ungdomsorganisationerna. Ytterligare en väsentlig utgångspunkt för de fortsatta övervägandena är, att gränsdragningen icke får bygga på bidragsbestämmelser och kontrollåtgärder, som är alltför detaljerade och ingripande i organisationernas inre förhållanden. Det fria och frivilliga organisationsväsendet måste bevaras i verklig mening fritt, och statsmakternas och myndigheternas åtgärder i stödjande syfte får självfallet icke medföra en påverkan av organisationernas målsättning eller inre förhållanden. Från sam-

hällets synpunkter är det emellertid ofrånkomligt att vissa normer anges för det statliga stödet och dettas användning, och det blir därför en bedömningsfråga för i första hand den enskilda organisationen själv, om den redan har förutsättningar för att komma i fråga för erhållande av det statliga stödet eller, därest så ej är fallet, om den är villig att genom erforderliga åtgärder ändra sin verksamhet för att uppfylla de bidragsvillkor, som skäligen anses böra föreskrivas.

Statsbidrag till anordnande av fritidsgrupper kan enligt kungörelsen 1954: 575 utgå dels till av skolöverstyrelsen godkänt riksförbund för studiecirkelverksamhet, dels till kommun, under förutsättning att vederbörande studieförbund eller kommun åtagit sig att vara huvudman för den ifrågavarande fritidsverksamheten. Med fritidsgrupp avses en kamratkrets, som samlas för att bedriva planlagd fritidsverksamhet i överensstämmelse med de föreskrifter skolöverstyrelsen meddelar. Bidraget för anordnande av fritidsgrupp utgår för budgetår räknat med högst hälften av kostnaderna för materiel och handledning, dock med högst fyra kronor 50 öre per medlem, samt med två kronor per medlem för lokalkostnader och därmed jämförliga utgifter. Som statsbidragsvillkor gäller bland annat, att var och en, som fyllt 12 men ej 25 år, skall kunna bli medlem av vederbörande fritidsgrupp.

Fritidsgrupperna, i den mening nyssnämnda kungörelse inlägger i detta begrepp, har än så länge nått relativt ringa omfattning inom de politiska ungdomsförbunden. Grupperna är i regel upptagna med frågor, som ligger väsentligen vid sidan av politisk verksamhet; det är främst fråga om hobbyklubbar och liknande grupper. Politiska ämnen studeras i speciella cirklar eller studiegrupper, och den politiska gruppverksamheten har därigenom på ett naturligt sätt avgränsats gentemot fritidsgrupperna.

Därest de här avsedda fritidsgrupperna erhåller statsbidrag, blir ett villkor härför, att deras verksamhet måste följa en politiskt klart objektiv linje. Jag delar utredningens uppfattning att den administrativa ordningen och övriga nu gällande föreskrifter för fritidsverksamheten innebär en tillfredsställande garanti härför. En tillämpning beträffande de politiska ungdomsorganisationernas fritidsgrupper av det nuvarande statsbidragssystemet torde icke heller skapa några problem vare sig för organisationerna eller för deras fritidsgrupper. Det bör erinras om att de politiska ungdomsförbunden FPU, HUF, SLU och SSU redan är knutna till sådana av skolöverstyrelsen godkända riksförbund för studiecirkelverksamhet (Liberala studieförbundet, Studieförbundet Medborgarskolan, Svenska landsbygdens studieförbund respektive Arbetarnas bildningsförbund), som enligt gällande bestämmelser kan fungera såsom huvudmän för fritidsverksamheten.

Jag anser mig därför böra tillstyrka utredningens förslag, att statsbidrag till av politisk ungdomsorganisation anordnad fritidsgrupp skall kunna utgå i samma utsträckning och på samma villkor som gäller för fritidsgrupper inom övriga ungdomsorganisationer.

Statsbidrag för anställande av instruktörer med uppgift att handleda ungdom i sociala frågor och främja en kulturellt betonad eller eljest för ungdom lämplig, aktiv fritidsverksamhet kan enligt kungörelsen 1954: 575 utgå till riksorganisation, vars verksamhet är särskilt inriktad på ungdom i åldern 12—25 år, och till samarbetande sådana organisationer, under förutsättning att vederbörande organisation bereder medlemmarna tillfälle att ägna sig åt i kungörelsen avsedd fritidsverksamhet och att orga-

nisationen bland medlemmarna bedriver en till kamratskap fostrande verksamhet. Statsbidrag utgår till avlönande av instruktör med tre fjärdedelar av årslönen, dock med högst 9 000 kronor för helt budgetår (10 350 kronor från och med den 1 juli 1957 enligt förslag i årets statsverksproposition), samt till resekostnadsersättning och traktamente åt instruktör med högst 3 600 kronor för helt budgetår, (4 000 kronor från och med den 1 juli 1957 enligt förslag i årets statsverksproposition). Kungl. Maj:t bestämmer efter förslag av skolöverstyrelsen till vilka organisationer instruktörsbidrag må utgå.

För sin ungdomsfostrande verksamhet har de politiska ungdomsorganisationerna uppenbarligen i lika mån som andra ungdomsorganisationer behov av heltidsanställda instruktörer. Enligt utredningens mening föreligger emellertid på denna punkt vissa svårigheter vid avgränsningen i förhållande till den politiska verksamheten. Den nuvarande kontrollen av ungdomsinstruktörernas verksamhet fungerar på så sätt att skolöverstyrelsen utfärdar instruktion, fortlöpande följer instruktörernas reseverksamhet samt vid två gånger årligen återkommande konferenser med instruktörerna genomgår vunna erfarenheter av arbetet och anger riktlinjer för den fortsatta verksamheten. Villkoret för en statsbidragsgivning för ungdomsinstruktörer måste, framhåller utredningen, vara att instruktörernas arbete helt inriktas på den ungdomsfostrande verksamheten och sålunda hålles klart åtskilt från den politiska aktiviteten. Utredningen har övervägt, om godtagbara garantier i detta hänseende kan vinnas genom en tillämpning utan vidare av nuvarande bestämmelser eller om vid sidan av dessa bestämmelser särskilda villkor bör uppställas. Utredningen har stannat för det senare alternativet och föreslagit, att det studieförbund, till vilket den politiska ungdomsorganisationen är ansluten, skall fungera som huvudman för instruktörsverksamheten inom ungdomsorganisationen. Härigenom skulle enligt utredningens uppfattning skapas en tillfredsställande garanti för och kontroll av att instruktörerna ej utnyttjas i den politiska verksamheten. Studieförbunden skulle således ha att, efter samråd med vederbörande organisationer, antaga instruktörerna och tillse att verksamheten ansluter sig till de principer, som redan tillämpas för den nu statsunderstödda instruktörsverksamheten, och att den hålles klart åtskild från de politiska uppgifterna.

Jag ansluter mig för egen del helt till utredningens uppfattning, att de politiska ungdomsorganisationerna bör bli delaktiga av statsstödet till ungdomsinstruktörsverksamheten. När det gäller den närmare utformningen av bidraget föreligger, såsom utredningen framhållit, av naturliga skäl vissa svårigheter i fråga om avgränsningen i förhållande till den politiska verksamheten. I och för sig är det otvivelaktigt knappast tilltalande att på denna punkt i bidragssystemet försätta de politiska ungdomsorganisationerna i en särställning. Med hänsyn till de skäl utredningen anfört har jag emellertid ansett mig böra förorda, att bidragssystemet i detta avseende tills vidare utformas på det sätt som utredningen föreslagit. Därest — såsom man enligt min uppfattning har all anledning förmoda — erfarenheterna kommer att utvisa att någon extra kontroll icke är nödvändig för att organisationerna skall göra en noggrann avgränsning av instruktörernas arbetsuppgifter, bör de särskilda kontrollåtgärderna självfallet upphöra.

Statsbidrag för anordnande av ungdomsledarkurser kan enligt kungörelsen 1954: 575 utgå till riksorganisation, vars verksamhet är särskilt

inriktad på ungdom i åldern 12—25 år, och till samarbetande sådana organisationer, under samma förutsättningar som i fråga om bidrag till instruktörsverksamhet. Som en ytterligare förutsättning för rätt till bidrag för ungdomsledarkurser gäller dock, att organisationen eller de samarbetande organisationerna tillhopa har minst 3 000 medlemmar. Bidrag för anordnande av ungdomsledarkurs utgår med tio kronor per kursdeltagare och dag, varunder kursen pågår, samt med vissa belopp för kursdeltagarnas kostnader för resor till och från hemorten. Som villkor för statsbidrag gäller bland annat att ungdomsledarkurs skall vara öppen också för andra personer än medlemmar av den anordnande organisationen.

Nuvarande bestämmelser utgör icke hinder för att en politisk ungdomsorganisation skickar deltagare till ungdomsledarkurs, som anordnas av annan organisation. Det ekonomiska förhållandet organisationerna emellan kan då regleras genom avgifter och stipendier. I enlighet med mitt tidigare redovisade principiella ställningstagande anser jag emellertid, att de politiska ungdomsorganisationerna bör erhålla del av statens stöd till ungdomsledarutbildningen, om detta kan ske under betryggande garantier för att det statliga stödet ej användes för annat än det avsedda ändamålet.

Utredningen har här liksom i fråga om instruktörsverksamheten diskuterat två alternativ, det ena innebärande att de politiska ungdomsorganisationerna helt jämställs med övriga ungdomsorganisationer i fråga om rätten till statsbidrag och det andra innebärande att studieförbunden inkopplas som mellanled i utbildningsverksamheten och att sålunda dessa står som mottagare av statsbidraget och får ansvaret för utbildningen under samverkan med de politiska ungdomsorganisationerna. Efter olika överväganden har utredningen även här stannat för det senare alternativet. Emellertid har utredningen förordat, att detta tills vidare skall tillämpas under en övergångstid och att därefter bör övervägas de modifikationer i riktning mot det första alternativet, vartill vunna erfarenheter kan ge anledning.

För egen del finner jag det även i detta hänseende knappast vara tilltalande att sätta de politiska ungdomsorganisationerna i en speciellt kontrollerad särställning. Jag har emellertid icke ansett mig böra frångå utredningens förslag utan förordar att det statliga stödet åt de politiska ungdomsorganisationerna på denna punkt tills vidare får den utformning som utredningen föreslagit.

Ungdomsutredningen har i förevarande sammanhang även framlagt förslag om inrättande av en *s t a t e n s u n g d o m s n ä m n d*. Nämnden skulle, knuten till skolöverstyrelsens folkbildningsrotel, tjäna som ett rådgivande organ vid behandlingen av ungdomsfrågorna. Jag är icke beredd att biträda det sålunda framlagda förslaget. Enligt min uppfattning bör liksom hittills kontakterna och samarbetet mellan överstyrelsen och ungdomsorganisationerna tills vidare äga rum i obundna former på de sätt, som alltefter omständigheterna befinnes lämpliga. Jag vill också, i likhet med vissa remissinstanser, peka på att den mångsidighet, som är utmärkande för ungdomens förenings- och fritidsverksamhet, svårigen kan komma till ett från alla synpunkter auktoritativt uttryck inom ett fast organiserat representantorgan av rimligt format.

Vad därefter gäller *k o s t n a d e r n a* för genomförande av de förslag, som jag här framlagt, vill jag först framhålla att jag anser den föreslagna bidragsgivningen för de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet böra i princip tillämpas från och med budgetåret

1957/58. Vad angår medelsanvisningen för ändamålet under nästa budgetår får jag anföra följande.

För statsbidrag till ungdomsverksamheten är för innevarande budgetår under åttonde huvudtiteln upptagna tre anslag, nämligen ett reservationsanslag av 381 500 kronor till Utbildning av ungdomsledare, ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor till Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet och ett obetecknat anslag av 302 400 kronor till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer.

Beträffande reservationsanslaget till Ungdomsledarutbildning har jag i årets statsverksproposition (bilagan åttonde huvudtiteln, p. 320) föreslagit en höjning för nästa budgetår med 421 500 kronor till 803 000 kronor. Jag är icke beredd att, på grund av vad jag i det föregående förordat, för nästa budgetår föreslå någon ytterligare uppräknings av detta anslag. För ungdomsledarkurser, som under nästa budgetår anordnas av studieförbunden i samverkan med de politiska ungdomsorganisationerna, bör bidrag kunna beviljas inom ramen för det redan till väsentlig höjning föreslagna reservationsanslaget.

Beträffande förslagsanslaget till Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet har jag i statsverkspropositionen (bilagan åttonde huvudtiteln, p. 321) framhållit, att säkra hållpunkter saknas för anslagsberäkningen. Skolöverstyrelsen har förordat en höjning för nästa budgetår med 350 000 kronor. För egen del har jag emellertid föreslagit en uppräknings med 500 000 kronor till 1 800 000 kronor. Den ytterligare belastning på förslagsanslaget, som kan föranledas av att även de politiska ungdomsorganisationernas fritidsgrupper kommer i åtnjutande av statsbidrag, kan icke med någon säkerhet bedömas och torde i varje fall icke kunna bli av en sådan storleksordning, att någon ändring av den avrundade anslagsberäkning, som skett i statsverkspropositionen, behöver göras.

Det obetecknade anslaget till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer är för innevarande budgetår beräknat för 24 instruktörsbidrag. I statsverkspropositionen (bilagan åttonde huvudtiteln, p. 322) har jag förordat, att bidrag beräknas för ytterligare 10 instruktörer. Denna ökning jämte viss uppräknings av bidragsbeloppen har beräknats medföra en med 185 500 kronor ökad medelsåtgång, varför anslaget föreslagits skola uppföras med 487 900 kronor. Jag är icke beredd att för nästa budgetår förordas någon ytterligare uppräknings av detta anslag. Med hänsyn härtill och då den starkt ökade efterfrågan på instruktörsbidrag från de redan bidragsberättigade ungdomsorganisationerna synes böra tillgodoses i första hand, torde, såvitt nu kan bedömas, icke under nästa budgetår kunna påräknas några bidrag för instruktörsverksamheten inom de politiska ungdomsorganisationerna.

Ungdomsutredningen har slutligen till behandling upptagit frågan om möjligheterna till bidrag åt de politiska ungdomsorganisationerna ur vissa fonder och därvid förordat, att organisationerna bör kunna bli delaktiga även av dessa former för ekonomiskt stöd. Något förbud mot bidrag till de politiska ungdomsorganisationerna ur ifrågavarande fonder — fonden för idrottens främjande, statens fritidsfond och allmänna arvsfonden — är för närvarande icke stadgat. Jag anser mig i förevarande sammanhang icke böra göra något annat uttalande på denna punkt än att, utifrån de principiella synpunkter som jag inledningsvis anfört, en ungdomsorganisation icke bör vara utesluten från här ifrågavarande bidragsmöjligheter på den grunden att organisationen är politisk.

Utskottet

I den föreliggande propositionen nr 132 har departementschefen på grundval av 1955 års ungdomsutrednings betänkande (SOU 1956: 42) förordat, att de politiska ungdomsorganisationerna skola kunna erhålla statsbidrag till sin ungdomsfostrande verksamhet enligt i huvudsak samma grunder som gälla beträffande statens stöd till övriga ungdomssammanslutningar jämlikt kungörelsen 1954: 575 angående statsbidrag till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet.

Beträffande bidrag för anordnande av fritidsgrupper bör således de politiska ungdomsorganisationerna vara helt jämställda med övriga ungdomssammanslutningar.

I fråga om bidrag för anställande av ungdomsinstruktörer inom de politiska ungdomsorganisationerna föreslås, att vederbörande studieförbund tills vidare skola stå som huvudmän för verksamheten.

Vad gäller bidrag åt politiska ungdomsorganisationer för anordnande av ungdomsledarkurser förordas, att studieförbunden tills vidare inkopplas som ett mellanled i utbildningsverksamheten.

De föreslagna bidragsgrunderna avses skola tillämpas från och med budgetåret 1957/58. Beträffande de anslag under åttonde huvudtiteln, varur bidrag till fritidsgrupperna, instruktörsverksamheten och ungdomsledarutbildningen utgår, har medelsanvisning för budgetåret 1957/58 äskats i statsverkspropositionen. Någon ytterligare uppräknings av anslagen utöver vad som däri beräknats föreslås icke i förevarande sammanhang.

I anslutning till statsmakternas ställningstagande år 1954 till statsunderstöd till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet har utskottet icke funnit något att erinra mot vad departementschefen i ovannämnda proposition nu förordat med avseende å bidrag till de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet. Utskottet biträder alltså Kungl. Maj:ts i propositionen nr 132 framställda förslag och avstyrker bifall till motionerna I: 486 och II: 623.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer för nästa budgetår uppräknas med 185 500 kronor till 487 900 kronor, innebärande en höjning av de enskilda instruktörsbidragen till högst 14 350 kronor samt ökning av antalet dylika bidrag från 24 till 34.

I motionerna I: 462 och II: 590 har — i syfte att bereda jämväl de politiska ungdomsorganisationerna det stöd, som instruktörsverksamheten erbjuder — hemställts, att antalet instruktörsbidrag bestämmes till 40, vilket skulle medföra en ytterligare anslagshöjning med 86 100 kronor.

Utskottet förordar, att ifrågavarande anslag uppföres med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. Ehuru goda skäl i och för sig tala för det i motionerna I: 462 och II: 590 framställda förslaget, är utskottet likväl icke

berett att tillstyrka den ytterligare anslagsförstärkning, som ett biträdande av motionärernas yrkande skulle innebära. Utskottet är härvid medvetet om att inom ramen för det av Kungl. Maj:t angivna antalet instruktörsbidrag utrymme under nästa budgetår kommer att saknas för att i detta avseende jämväl tillgodose de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet. Utskottet utgår emellertid från att Kungl. Maj:t vid budgetberedningen instundande höst tager detta spörsmål under förnyat övervägande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må,

a) med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 132 framställda förslag samt med avslag å motionerna I: 486 och II: 623, godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 15 mars 1957 förordade grunder för statsbidrag till de politiska ungdomsorganisationernas ungdomsfostrande verksamhet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1957/58;

b) med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln punkten 322 framställda förslag samt med avslag å motionerna I: 462 och II: 590 till *Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer* för budgetåret 1957/58 under åttonde huvudtiteln anvisa ett anslag av 487 900 kronor.

Stockholm den 17 maj 1957

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 123.

Reservationer

1) av herrar *Ohlon, Arrhén, Skoglund* i Doverstorp, *Widén, Nilsson* i Göingegården och *Heckscher*, vilka ansett att utskottet av principiella skäl icke bort godtaga att statsbidrag utgår till politiska organisationer och att utskottet därför, med biträdande av motionerna I: 486 och II: 623, bort avstyrka bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 132 framställda förslag, till följd varav utskottets hemställan under a) bort ha följande lydelse:

»a) med bifall till motionerna I: 486 och II: 623 avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 132;»

2) av herr *Karl Andersson*.